NUOVE PIANTE INEDITE

DEL BARONE

ANT.° BIVONA BERNARDI

PUBBLICATE

DAL FIGLIO ANDREA

PALERMO
PRESSO LORENZO DATO
1838

1 Cyperus diandrus

C. Fuscus *Bert. Ten. Parl. Viv.*

Floret Augusto

Habitat in humidis aquosis *della strada che pel fondo di Maggio conduce a Morreale.*

Caulis glaber, striatus, acute trigonus; folia carinata, canaliculata, glabra, tenera; radix fibrosa fibris ex albo rubentibus.

2 Scirpus Parlatoris

Habui a Parlatorio lectum *a Mondello* mense octobris (1).

3 Poa spicata.

Gliceria spicata.

Poa spica elongata ramosa, ramis fructiferis divaricatis, spiculis 5-10 floris, teretibus, remotis, rachi adpressis, ligulâ oblongâ, radice fibrosâ.

Floret Junio.

Habitat *al Gurgo di Ddingoli.*

(1) S. radice repente, culmo tereti, basi subbulboso, squamis ferrugineis, vaginisque inferne tecto, aphyllo, paniculae compositae pedunculis compressis, inaequalibus, subproliferis, involucro diphyllo, foliolis paniculâ brevioribus.

Radix repens. Culmi 8-10 pollicares, obliqui, tereti-compressi, striati, glabri a basi radicante atque ramosa ad spicam usque vaginis foliorum inclusi, nodis approximatis. Folia erecta, linearia, acuta, flaccida, dorso et margine scabriuscula; saepe longitudinaliter plicata, summum praeterea plicis transverse crispatum. Vaginae longae, striatae, glabrae, margine membranaceo ; ligula tenuissima , oblonga , acuta dein fissa.

Glumae inaequales, ovatae, obtusae , membranaceae, uninerves, prope carinam interdum substriatae. Perigonii valva exterior navicularis oblonga, obtusa , scabra , septemnervis, nervis parum elevatis, apice membranacea , nec non saepius, vel dentata vel erosa; interior exteriore nunc paullo brevior, nunc paullo longior; apice bifido-dentata, margine inflexa, ad flexurae angulos vix saltem sub lente ciliata, apice bifido-dentata. Antherae flavae. Stigmata alba, plumosa. Semen oblongum, hinc sulcatum.

Spicae rachis 4 $^1/_2$-9 $^1/_2$ pollices longa inferius compressa, superius angulata atque flexuosa, glabra, spiculas gerens glauco, et viridi varias, 5-9 lineas longas, 5-10-flores, teretes, acutas, distantes, alternas, adpressas, florentes compressas , in sicco se enodantes, pedicellis substentas incrassatis , semilineam vel lineam longis, extus costatis, intus sulco longitudinali

excavatis; rami spiculas 1-3 pari modo gerentes, angulati, glabri, raro bini, plerumque solitarii, basi intus callosi, callo sulco praedicto pedicellorum rachi primariae insectorum recepto, primum adpressi, dein divaricati vel retrofracti. Rami inferiores bini, furcati, altero brevi simplici spiculas 1-2, altero longiore vix ramoso spiculas 3-5 gerente, superiores solitarii spiculis omnibus subsessilibus, ad partem supremam rachidis nulli (1).

4 Poa Barralieri.

Poa fluitans *Bert. fl. ital. 1. p. 518* excl. syn. praeter illum Barralieri.

Habitat in aquosis *di S. Ciro*. Etiam Genuae, et Sarzanae.

5 Andropogon Messanense

Messanae (Arrosto).

Media species inter *A. contortum et Allionii*. Glumae enim calycinae flor. inf. masc. pilis raris precipue marginem versus conspersae sunt.

(1) Premesso alla descrizione di questa pianta trovo scritto da mio padre quanto siegue — Erborizzando l'anno scorso nei due stagni così detti di Mondello, e di Ddingoli, nel primo di loro, che giace, come tutti sanno, presso alla spiaggia del mare lungi sette miglia da Palermo trovai la *Ruppia marittima*, pianta non stata annoverata da verun botanico tra le spontanee di Sicilia, nel secondo, che è tra i monti precisamente poco dopo il decimo miglio nella strada portante alla Piana dei Greci, rinvenni una *Gliceria* affatto nuova, e siccome questa potrebbe venire utilmente impiegata a degli usi economici, ne darò qui coi caratteri suoi essenziali specifici la completa descrizione.

6 Potamogeton Panormitanum.

P. foliis linearibus patentibus, alternis, oppositisque, stipulâ vaginanti duplo angustioribus pedunculis axillaribus spicâ cylindricâ, interruptâ.

β minor.

Floret Augusto.

Habitat Panormi *al fiume Oreto dietro il ponte della Grazia, al Gurgo di Rebuttone;* Catanae.

Herba immersa praeter spicas.

Caules filiformes, teretes, striati, articulati, ramosi, ramis alternis. Ramuli bispathacei spathis ellipticis. Folia angustissime linearia, vel semilinearia, acuta, sessilia, alterna, sub spicis ramulisve opposita, absque basi patentissima, inferiora coeteris dimidio breviora, omnia praeter costam mediam duabus vel quatuor exilissimis striis ope lentis simplicis, in aqua visibilibus notatis. Stipulae vaginantes folio duplo fere latiores. Pedunculi 7-14 lineas longi, teretes striati, axillares, basi unispathacei, terminales raro bispatacei.

Spicae sub anthesi exertae, cylindracae, interruptae, 2-6 florae, floribus aequalibus, decussatim oppositis. Perigonium tetraphyllum, phyllis concavis, transverse ovalibus, unguiculatis, dilute viridi-flavis. Antherae quatuor, sessiles, biloculares, longitudinaliter dehiscentes, hypogeae. Pollen albidum Stigmata badia, capitulo adpressa. Styli nulli. Nuces olivaceo vi-

rides ovatae, parvae, compressae. Var. β differt caule graciliori foliis angustioribus sive $^1/_4$-$^1/_3$ lineae latis.

Differt a *P. pusillo* foliis basi haud patentissimis, nec stipulis multo angustioribus, spicis cylindraceis atque interruptis, spathis ramulorum floriferorum magnis.

7 Verbascum alopecuroides.

Habitat Etnae.

Differt a *V. Alopecurus* lobis calycinis haud ovatis, sed lineari-lanceolatis (1).

8 Colchicum parviflorum.

C. bulbo submultifloro; foliis synanthiis, linearibus, erectis.

Floret Octobri.

Habitat in pascuis pratisque calcareis submaritimis. Panormi *all'Abbate ed alla Bagheria.*

Plantula a duabus ac dimidia uncia ad tres et dimidiam unciam alta. Bulbus ovatus, compressus, carnosus *nucis avellanae* magnitudine, tuni-

(1) Folia inferiora crenato-dentata, dentibus obtusis, petiolata, ovata, obtusiuscula, supernè glabriuscula, subtus praesertim ad nervos floccoso-lanata, adscendendo sessilia, tenuissime crenato-dentata, acutiuscula. Petioli dense floccoso-lanati ex albo rufescentibus. Caulis haud angulatus teres, sesquipedalis inferne floccoso-lanatus, adscendendo pilis floccosis sparsus. Spica elongata. Flores 2-5 in glomerulis subfasciculatis coadunati, inferiores pedicellati, pedicellis subincanis, filiformibus 1-2 $^1/_2$ lin. longis, superiores sessiles raro brevissime pedicellati. Calyx quinquelobus, subincanus, lobis lineari lanceolatis, acutis. Corolla extus pubescente-lanata.

cis tectus castaneo-fuscis, fibras multas, albas, simplices basi emittens, partim autumnale tempore exertas, partim inclusas, sursum versas, bulboque ipso cum projecta basilare vagina incumbentes. Vagina, praedictaque folia et perigoniarum tubos inferne vestiens profunde est striata, superius uno latere breviter fissa, altero integro, rotundato, atque apiculo instructa.

Folia duo, 1-2 lineas lata, radicalia, opposita, erecta, synanthia, floribus ipsis paullo breviora, linearia, acutiuscula, canaliculata, glabra, obscurè viridia, sub lente glauco-punctata, punctis approximatis, directione varia praesaepe erecta, interdum erecto-patentia vel patentia, reflexiuscula, quandoque reflexa. Flores 1-7 inodori, pariter radicales.

Perigonii tubus de more stirpis longus, sessilis, compressus. Limbus campanulatus, sexpartitus, lobis roseo-carneis, lineate-striatis, elliptico-oblongis, obtusis; tribus exterioribus 2-4 lineas latis, 6 $^1/_2$ lin. longis, reliquis semilinea tam in longitudine, quam in latitudine minoribus. Stamina sex 2 $^1/_2$ vel 3 lineas alternatim longa, filamentis teretibus, inferius crassis ac luteis, superius sensim in subula modum attenuatis; antheris oblongis, sanguineis, post apertionem oscillatoriis; polline luteo. Styli tres, longissimi, erecti, firmi, stamina superantes, perigonio tamen breviores, apice vix incurvi. Stigmata simplicia, puberula, pube glandulosa.

9 Epilobium cordatum.

E. pubescens *var. β Guss. prod.*

Stigma quadripartitum, lobis oblongis, album. Stamina octo, antheris flavis, polline albo. Petala acute marginata, rubra, vel alba, vel carnea; foliola calycina quatuor, oblonga, acuta, extus villosa, uninervia. Caulis villosus, teres, ramosus. Capsulae parum villosae, tetraquetrae lateribus sulco exaratis, ideoque non planis. Folia villosa, sessilia, opposita, subcordato-ovata, margine remote denticulata.

Differt ab *E. pubescenti* caule ramoso, foliis cordatis.

An varietas, uti a Gussonio creditur?

10 Aetionema dentata (1).

Habitat *al monte di S. Calogero presso Termini.*

11 Sysimbrium Entellicum

Planta glabra glauca.

Caulis teres ramosissimus. Rami sparsi foliosi, suffruticosi. Folia carnosiuscula, glauco rore consparsa, petiolata, numerosa, pinnatifida, cornuae damae referentia; infima laciniis sex remote dentatis, latioribus, acutiusculis; media laciniis quatuor linearibus, extrema praelonga;

(1) A. siliculis obcordatis, oligospermis, alatis, alis cristato-dentatis, stigmate subsessili, staminibus longioribus dentatis; foliis subcarnosis, glaucescentibus, ovatis, vel ovato-subrotundis, caule ramoso suffruticoso. Stylus lobulis dimidio brevior.

*

superiora laciniis duabus; summa denique subintegra, angustissime linearia. Racemus longissimus, nutans pedunculis gracilibus. Siliquae glabrae, compressae, stylo brevissimo terminatae, pedunculo quadruplo longiores. Calix luteus, patentiusculus. Glandulae quatuor, duo inter stamina breviora et pistillum, duo inter stamina longiora et calycem. Flores parvi lutei. Lamina obovata unguibus rectis. Stigma, luteum compresso-capitatum. Antherae luteae lineares.

12 Medicago gracilis (1).

13 Vicia flaccida

V. foliis cirrhosis foliis 5-6-jugis, inferioribus ovatis, vel ovato-oblongis, superioribus lineari-lanceolatis, omnibus mucronatis, retusis vel non retusis; stipulis rotundis, dentatis, notatis; floribus subsessilibus, subgeminis; calycis cylindrici laciniis lanceolato-subulatis, subaequalibus, longitudine tubi; vexillo magno, obovato, mucronulato; leguminibus lineari-oblongis, erectis compressis, subsessilibus, tenuissime reticulatis, sub lente puberulis.

V. grandiflora *Scop.?*

Floret Junio, Julio.

(1) Folia subcuneata apice dentata nervosa; stipulae dentatae, vel ciliato-dentatae, raro laciniatae. Pedunculi 1-5-flori folio longiores. Legumina concrete-cochleata, glabra 4-5-cycla diametro 1 $^{1}/_{2}$ lin. lata 3-4 lin. circiter longa, 1-3 in quovis pediculo; sutura exteriore, plana, uninervi, utrinque spinulosa; spinulis $^{1}/_{4}$ lin. longis.

Habitat in Etnae pascuis.

Proxima *V. Sordidae*, sed stipulis, et calycibus, et directione leguminum distincta.

14 Hieracium pallidum

H. hirsutum, scapo simplici, nudiusculo subtrifloro ; foliis elliptico lanceolatis , petiolatis , glaucis, basi dentatis; calycibus nigrescentibus.

Habitat in Etnae regione aperta, sive elatiori.

Ab *H. glauco* foliis petiolatis , petiolis valde hirsutis, caule simplici, calycibus nigris, foliolis margine non canescentibus diversum videtur. Medium inter *alpinum, et Halleri*, at ab utrisque diversum. Differt ab *alpino* precipue scapo subtrifloro flore minori, calyce minus villoso, petiolis magis hirsutis, etc. ab altero denique caule simplici, villosiori, pilis longioribus, foliis lanceolatis; an bene?

15 Amaranthus glaucus (1).

Habitat Panormi ad vias campestres, in campis, ad limites agrorum.

16 Bryum intermedium

Planta dense coespitosa.

Rami sunt apice incrassati propter folia, ibi conferta in *Cynarae* prout formam capitis.

Folia splendentia ut in *Leskea sericea*.

(1) A. glaucus , caule ramoso , pubescente, foliis ovato-oblongis, acuminatis , integris , puberulis , calycibus triphyllis , glomerulis spicatis.

Floret Martio.

Habitat Panormi *in Monte Peregrino.*

17 Bryum hybridum

Folia sunt *B. coespititii;* capsulae *Bryi argentei*, sed majores.

Habitat Panormi ad ageres agrorum *sulla strada che conduce a S. Maria di Gesù.*

Simul crescebat cum *B. coespititio.*

Videtur varietas *B. coespititii:* nam capsulae nunc muticae, nunc vix vix apiculatae, nunc apiculo evidentiore praeditae, et hinc varietatem intermediam inter *B. coespititium, et argenteum.* Addeetiam specimina hujus varietatis sat rara esse.

18 Phascum acuminosum.

Caulescens, et ramosum. Caulis adscendens 2-4 lin. longus, ramosus, foliosus; folia laete viridia, imbricata, oblongo, lanceolata, acuminata, margine vix reflexo, uninervia; superiora erecto-patentia; inferiora minora, magisque patentia. Capsula breviter pedunculata, tamen foliis floralibus haud obtecta, uti in *P. cuspidato* elliptica.

Calyptra conica, viridis, decemcostata, magis quam dimidio capsulae obtegens, desinens in acumen rubrum, inde fuscum.

Fructificat Januario.

Habitat Panormi *alla Selva dei Cappuccini.*

19 Tortula? ericaefolia.

Folia laxe imbricata; parva, angustissime

linearia, acutiuscula, laete viridia, patentia, reflexa, superius ductulosa, uninervia, obsolete mucronulata, margine involuto; superiora stellata, inferiora fuscentia. Caulis ramosus. Seta lateralis. Capsula cylindracea $^{3}/_{4}$ lin. longa, erecta. Calyptra subulata, basi hinc fissa, operculo longior.

Operculum subulatum, semilineam altum, modo rectum, modo parum inclinatum vel arcuatum.

Habitat Panormi *sulla scalinata della Fossa della Garofala, ed ai muri della strada che da Monte Pellegrino porta all'Acqua Santa.*

Die 10 Februarii capsulas maturas non habebat.

An *T. unguiculata?*

20 Tortula marginata.

T. caule ramoso, foliis lanceolatis, crassiusculis, margine membranaceis, pilo longissimo terminatis, capsula cylindrica.

Folia laete viridia, ad basin usque membranâ albâ marginata supra plana et per marginem elevatum concaviuscula, subtus cum vena elliptico-lanceolata, imbricata, haud pellucida; inferiora aureo flava, elliptica, nervo purpureo fusco appressa; superiora viridia, patentiuscula. Pilus albus longissimus. Flores dioici. Operculum conico-subulatum, capsula duplo brevius, sanguineum, parum incurvum. Capsula cylindrica, erecta, punctato striata. Seta terminalis

flava, inferius dilute rubra, obliqua, et parum subflexuosa, altitudine caulis, sive 7 lin. longa.

Caules 4-7 lin. alti simplices, vel ramosi.

Floret Februario.

Habitat Panormi *fuori porta di Castro e fuori porta di Montalto.*

21 Tortula varia.

Bryum imberbe *Radi pl. exic.*

Seta plerumque parum supra coespitiem elevata, terminalis vel lateralis. Capsula cylindrica 1 lin. et $^1/_3$ longa, nunc erecta, nunc laeviter arcuata. Operculum rubrum, semilineam longum, conicum, obtusiusculum, et ipsum laeviter arcuatum, vel rectiusculum. Peristomii dentes, punicei, intorti, operculi longitudine, liberi. Calyptra operculo longior, subulata, basi hinc fissa.

Folia oblonga, subundulata, pallide-viridia, laxe imbricata, erecto, patentia, summa conferta, stellata, omnia obtusa, mucronulata. Caules statim a basi ramosi, coespitosi; folia perigonialia caulinis conformia.

Floret Februario.

Habitat Panormi *vicino la prima croce di S. Maria di Gesù ossia sopra la Guadagna, ed alle rupi della Moarda.*

T. mucronata *Dict. Enc. suppl. 5, p. 326?*

Videtur differre caule ramoso, capsula arcuate cylindrica.

22 Tortula mutica.

Peristomii dentes coaliti, sed spiraliter convoluti. Folia subovato-oblonga, laete viridia; apiculo brevissimo terminata, integerrima, imbricata ; superiora in rosulam disposita. Calyptra subulata basi uno latere scissa usque $^1/_4$ capsulae, flavo-fusca, parum lucida. Operculum subulatum, capsulae minus quam dimidio longior nunquam 1 lin. longum , dum illa plus quam 2 lin. longa.

Icon *Dillenii. t. 45, f. 10* huic speciei convenit, quae cum *T. subulata Hedw.* certe confusa; haec bene repraesentatur in *Vail. Bot. par. t. 25 f. 8.*

Videtur differre a *T. subulata* foliis acumine haud praeditis, pedunculis spiraliter non involutis, capsulis arcuatis.

Floret Januario.

Habitat Panormi *alla Moarda.*

23 Gymnostomum recurvatum.

Planta dense, lateque coespitosa. Caules erecti ramosi , dense foliosi , a quatuor successive ad duodecim lineas alti. Rami erecti. Folia pallide viridia, imbricata, erecto-patula, oblongo-lanceolata, carinata , integerrima, apice acuto, vel obtusiusculo; superiora pallide viridia medio fucescente imbricata , erecto-patula , oblongo-lanceolata, carinata, integerrima, apice acuto vel obtusiusculo; reliqua decolora, persistentia, oblongo lanceolata et basi angustata.

Seta terminalis, recta, brevis sive duas lineas alta, pallida, quandoque inferne purpurascens. Capsula subelliptica, erecta, ore rubro, nudo, annulato, e viridi olivaceo-fulva. Operculum conico-rostratum, dein basi subplanum, rostro tereti, inclinato, capsulae plus quam duplo breviore. Calyptra subulata, operculo longior, basi hinc fissa.

Floret hyeme, fructum fert verae.

Habitat Panormi ad rupes in montibus, et in planities.

An Grimmia curvirostra?

24 Didymodon rigidulum.

Planta dense caespitosa pulvinos latos effigiens. Folia nunc laxa, nunc dense imbricata, lineari-lanceolata, canaliculata, uninervia, mutica, patentia, parva, quaedam subreflexa, sive parum recurvata. Folia perigonialia nervosa, obtusa, vaginantia. Capsula $1/_2$-$2/_3$ lineas longa. Peristomii dentes flavi, vel rubelli, filiformes, 16 seu 32 per paria approximati. Caulis ramosus, erectus, ramis fastigiatis, strictis, 2 $1/_2$-7 lin. altus.

β foliis laxis.

Habitat Panormi *a S. Maria di Gesù.*

25 Dicranum intermedium.

Planta exigua, coespitosa. Caules obliqui, laeviter superne recurvi, simplices, vel divisi, lineam longi, oblique foliosi. Radix fibrillosa.

Folia exacte distica, oblonga, acutiuscula, laete viridia, uninervia, integerrima, basi vaginantia, plano-compressa, 12-15, inferiora remota; superiora majora, elliptico-oblonga, approximata, atque imbricata. Thecaphorus terminalis 2 $^1/_2$ lineas longa, e viridi rufescens, solitaria. Theca, nutans, cylindracea, punctato-striato-viridis, fusca, apice parum contracta. Operculum rubrum, brevius conicum, rectum. Calyptra viridis, primum cylindrico-subulata, dein conico-subulata, basi hinc fissa, apice seta fusca terminata. Peristomium coccineum, dentibus apice attenuatis, atque decoloratis. Calyptra apice saepe persistente.

Cave ne calyptrae apicem persistentem operculo tribuas. Calyptrae apex saepe persistit, et operculum subulatum, incurvum, capsula longius apparenter reddit. Seta plerumque solitaria.

Habitat Panormi.

Floret Novembri, Decembri.

26 Physcia pseudo-prunastri.

Thallus mollis, teres, compressus, tamen subtus canaliculatus, extus coriaceus, subrufus, vel pallescens; intus albidus, aetate rugoso-lacunosus, lineari-dichotomus, ramosus, ramis divergentibus. Soredia alba, marginalia aut lateralia, quandoque etiam ad utramque paginam thalli confluentia. Scutellam fuscam, concavam subtus thalli dichotomiam semel observavi.

Humectata colorem servat.

Habitat in Sicilia in nemore *della Cerasia* prope *Carini*.

Affinis quoad formam atque mollitiem *P. prunastri*, sed indicatis caracteribus distinctissima. Thallo molli atque glabro differt a *P. atlantica*.

27 Lichen micheli.

L. pulmonarius major inferne obscurus, desuper cinereo virens, receptaculis florum nigricantibus, primum circinnatis, dein teretibus. *Mich. nov. plant. gen. p. 85, n. 4, t. 44 f. 2;* male a *Wulfenio* ad *L. rufescentem* relatum.

28 Urceolaria Villarsii.

Lichen ocellatus *Vill. Dauph. 4, p. 988.*

Urceolaria ocellata *DC.* non *Ach.*

Lecanora Villarsii *Ach. Lich. p. 360.*

Lecidea ocellata *Dict. enc. supp. 3, p. 377.*

Crusta effuso tartarea, alba verrucosa, plicata, subgranulata; scutellis nigris albo-pruinosis, concaviusculis, tandem difformibus, margine accessorio, tumidulo, flexuoso, inflexo, marginem proprium occultante.

Habitat ad saxa pauca terra obtecta partim muscis cincta; Panormi *alli Porrazzi*.

Crusta magis verrucosa, quam in *U. scruposa* minus quam in *U. contorta;* scutellae magnitudine *U. contortae:* margo accessorius ab illa et ab *U. contorta* longe diversus; proprius raro visibilis.

29 Verrucaria glaucina.

V. crusta crassiuscula, alba intus viridis, demum rimosa, tuberculis minutissimis haemisphericis, prominentibus, dilute glauco-coesis, subdiaphanis, post lapsum foveolam vix excavatam relinquentibus.

Habitat Panormi ad muros *nella strada , che dai Cappuccini porta a Boccadifalco.*

30 Ceramium clavatum.

C. saturate viride , cartilagineum, caespitosum, ramosum, ramis fastigiatis, articulis, oblongis, apice tumidis.

Habitat Panormi ad litus, ubi ab undis rejectum, filamentis radicum *Zosterae marinae* affixum reperitur.

Radix fibrosa. Filamenta geniculata, membranaceo-cartilaginea, diaphana, setis paullo crassiora , sub acus pressione strepitantia , a basi ramosa, fastigiata. Rami erecti, e geniculis egredientes, filamentis omnino conformes, bini, terni, raro solitarii , inferiores remoti , superiores approximati, ramulis minimis, tri-di-chotomis.

Articuli tubulosi, elongati, apice incrassati in medio trunci ramorumque majorum, tres lineas longi , inde sensim breviores ad semilineam usque , terminales , cylindrici , semper erecti. Genicula oculo nudo discernibilia annularia , tenuia, nigricantia.

Capsulas non vidi. Diversum a *C. polymorpho*

colore, et ramis ramulisque erectis non divergentibus, et in omni aetate recti, tribus articulis oblongis, apice tumidis ita ut clavati apparent (*).

(*) Avendo rinvenuto un notamento scritto di proprio pugno di mio padre delle piante, che dovea pubblicare in un quinto manipolo oltre a quelle sopra riferite, vi sono notate le seguenti *Lythrum angustifolia*, *Lepidium novum*, *Asperula nova*, *Alyssum Aetnicum*. Queste piante malgrado le più diligenti ricerche non si sono ritrovate.

DESCRIZIONE ED OSSERVAZIONI

SULLA

SCABIOSA ATROPURPUREA

Scabiosa atropurpurea.

S. corollulis quinquefidis, radiantibus; foliis dissectis; receptaculis fructuum subulatis.

Scabiosa atropurpurea *Linn. sp. pl. 141. Gaertn. de fruct. et sem. 2, p. 58, t. 86, f. 4. Guss. pr. fl. sic. p. 161?*

Scabiosa grandiflora *Guss. fl. sic. pr. p. 160.*

Scabiosa Cupani *Guss. fl. sic. pr. p. 160?*

Scabiosa foliis in tenuiores lacinias divisis, flore rubro atropurpurante odore zibetino, capitulo oblongo, filamento exasperato, et

Eadem inodora *Cup. h. cath. p. 196.*

β prolifera.

Scabiosa panormitana purpurea folio angusto, ad nervum usque laciniato umbellatim prolifera *Cup. h. cath. p. 196 et panph. 2, t. 240. Bon. t. 4.*

Planta tota pubescens, aut villosa a sesquipede ad quatuor usque pedes alta.

Radix lignosa, fusiformis, ramosa, latitudinem pollicarem acquirens. Caules basi sublignescentes, erecti, teretes, saepe inferius 3, superius 2-chotomi, ramis quandoque divaricati. Folia

radicalia , atque interdum caulina inferiora , obovata, dentata, petiolata; superiora remota, sessilia, pinnatisecta, saepe saepius patenti recurva lobis omnibus angustis, acutis, canaliculatis , inferioribus angustis , superioribus latioribus, inciso-dentatis, aut pinnato-partitis, extremo majore ovato; summa denique haud raro simplicia. Pedunculus centralis praelongus, reliqui breviores, omnes tereti, striati, pube adpressa deorsum versa. Capitula florum haemispherica, solitaria, radiata, 12-16 lineas in diametro lata. Involucrum patens 8-12 phyllum, plus minusve radio brevius; foliolis linearibus, acutis, canaliculatis, basi dilatatis concavis, incepta tamen maturitatem fructuum sensim se se recurvantibus, atque interdum elongantibus. Corollae quinquefidae in disco aequales, in medio inaequales, modo carneae, modo roseae, modo atropurpureae, modo albae tubo rubello, nunquam ochroleucae, aut luteolae. Stamina quatuor exerta, antheris constanter carneis, polline albo. Calyx triplex (periachenia Nobis). Interior tantummodo superus sive ovario adhaerens, reliqui circumpositi. Calyculus exterior cyathiformis, limbo sub compressione flosculorum contiguorum tetraedro, costis octo inostrictus, inferne simplicibus hirtis, superne subbifidis, explanatis, arcuatim se se conjungentibus, fenestrasque octo obovato-cuneiformes, membrana trao-